

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Om lovforslaget

Ligelønsloven blev vedtaget i 1976, og lovens hovedformål er at forhindre forskelsbehandling med hensyn til køn, for så vidt angår alle lønelementer og lønvilkår.

Dette lovforslag har til formål at øge opmærksomheden og intensivere arbejdet med at reducere eventuelle lønforskelle mellem mænd og kvinder på virksomhederne. Dette kan ske ved at øge synligheden og informationen om lønforskelle mellem mænd og kvinder på virksomheder over en vis størrelse. Det foreslås derfor at pålægge større virksomheder at udarbejde en kønsopdelt lønstatistik, således at der herved tilvejebringes det nødvendige beslutningsgrundlag, for at den enkelte virksomhed kan arbejde aktivt med at opdage eller forhindre utilsigtede lønforskelle mellem kvinder og mænd. Opgørelsen skal foretages på et detaljeret grundlag, som fortrinsvis vil være på det samme tekniske grundlag (den 6-cifrede DISCO-kode), som de omfattede virksomheder almindeligvis anvender ved indberetning af lønoplysninger til den årlige lønstatistik hos Danmarks Statistik.

Lovforslaget giver imidlertid også virksomhederne mulighed for i stedet at udarbejde en redegørelse, hvis der indgås aftale herom med de ansatte. Redegørelsen skal både indeholde en beskrivelse af vilkår, der har betydning for aflønning af mænd og kvinder på virksomheden, og konkrete handlingsorienterede initiativer, der kan have et forløb på op til 3 års varighed. Redegørelsen skal omfatte alle virksomhedens medarbejdere.

Virksomhederne kan også vælge at indgå en kollektiv overenskomst eller aftale, som lever op til lovforslagets krav om udarbejdelse af enten en kønsopdelt lønstatistik eller en redegørelse.

Baggrunden for lovforslaget er, at forbudet mod forskelsbehandling ikke har vist sig tilstrækkeligt til at fjerne lønforskellene mellem mænd og kvinder. Det er regeringens opfattelse, at det vil være mindst lige så vigtigt som et forbud at få etableret et konstruktivt

samarbejde på virksomhederne mellem arbejdsgivere og deres mandlige og kvindelige medarbejdere.

Der har tidligere været gjort forsøg på at lovgive om kønsopdelt lønstatistik, men denne statistik var særligt rettet mod at skaffe et statistisk grundlag til forberedelse af ligelønssager mod arbejdsgiverne og lagde dermed op til konflikt på virksomhederne. Regeringen vil med dette forslag lægge vægt på, at reduktion af lønforskelle mellem mænd og kvinder i højere grad nås ved, at virksomhederne og medarbejderne samarbejder om arbejdet med at fremme ligeløn. Det er her vigtigt at holde sig for øje, at den kønsopdelte statistik ikke i sig selv kan bruges som et bevis på, at der er reelle lønforskelle. Statistikken kan kun anvendes som en indikation på, at der er en lønforskel, som så må indgå i ligelønsarbejdet på virksomheden.

Regeringen foreslår, at kun virksomheder af en vis størrelse, der allerede er fortrolige med samarbejdsproceduren i en række samarbejdsaftaler eller i loven om information og høring af lønmodtagere, skal pålægges at arbejde mere systematisk med at reducere lønforskelle.

Det er således naturligt at forankre behandlingen af den kønsopdelte lønstatistik i de samarbejdsorganer/udvalg, som virksomheder med mindst 35 ansatte allerede er forpligtet at oprette. Mange af disse virksomheder vil i øvrigt allerede være omfattet af kollektive overenskomster, der forpligter dem til at arbejde aktivt med at fremme ligebehandling og ligestilling på arbejdspladsen. Dette gælder fx LO og DA's tillægsaftale om ligebehandling, se tillægsaftale til samarbejdsaftalen mellem DA og LO af 9. juni 1986, senest ændret ved aftale af 17. december 2003.

Foreløbige tal fra Danmarks Statistik viser, at 800.000 lønmodtagere vil være omfattet af lovforslaget. De fordeler sig med 500.000 offentligt ansatte og 300.000 privatansatte. Det svarer til 692 offentlige virksomheder og 1211 private virksomheder.

Regeringen ønsker ikke at pålægge virksomhederne administrative byrder, som ikke i praksis er egnede til at reducere lønforskelle mellem kvinder og mænd. Således vil summariske gennemsnitslønninger ikke give